

پاسخ‌های کوتاه و تفصیلی به
یکصد و چهارده سؤال قرآنی (جلد دهم)

پژوهش و نگارش :
محمّد حسن کلیدری

بهار ۱۳۸۲

کلیدری، محمدحسن، ۱۳۳۲-

پاسخ‌های کوتاه و تفصیلی به یکصد و چهارده سؤال قرآنی/گردآوری و تألیف محمدحسن کلیدری. — مشهد: پیام

کلیدر، ۱۳۸۳-

۱۲۵ ص.

ISBN (ج. ۱۰) x-1-96182-964

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیها.

۱. قرآن — سرگرمیها. الف. عنوان: پاسخ‌های کوتاه و تفصیلی به یکصد و چهارده سؤال قرآنی.

ب. عنوان: پاسخ‌های کوتاه و تفصیلی به یکصد و چهارده سؤال و معانی قرآنی

پ ۲/۴۱/۴۶۵ BP ۲۹۷/۱۰۷۶

کتابخانه ملی ایران ۱۹۵۳۹-۸۴م

نشر پیام کلیدر

مشهد مقدس - تلفن: ۲۷۶۶۶۶۷-۰۵۱۱ - صندوق پستی: ۴۹۴۶۷-۹۱۳۶۸

پاسخ‌های کوتاه و تفصیلی به ۱۱۳ سؤال قرآنی (جلد دوم)

پژوهش و نگارش:

محمد حسن کلیدری

نمونه‌خوان و مصحح: حجة الاسلام سیدابراهیم موسوی قاینی

حروف‌نگار و صفحه‌پرداز: خدمات نشر الف (۸۸۱۴۸۲۳-۰۵۱۱)

اسور فنی چاپ: دقت مشهد (۲۴۱۹۵۶۰-۰۵۱۱)

تعداد صفحات: ۱۲۵ صفحه رقمی

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۸۳

قیمت: ۷۵۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۹۶۱۸۲-۱-X

حق چاپ، محفوظ.

فهرست

۷	 مقدمه
۱۳	 فصل اول - سوگند
۱۵	 سؤالات تحقیقی
۱۶	 پاسخ‌های کوتاه
۱۷	 پاسخ‌های تفصیلی
۲۱	 فصل دوم - طلاق
۲۳	 سؤالات تحقیقی
۲۷	 پاسخ‌های کوتاه
۳۱	 پاسخ‌های تفصیلی
۵۹	 فصل سوم - احکام شیر دادن
۶۱	 سؤالات تحقیقی
۶۲	 پاسخ‌های کوتاه
۶۳	 پاسخ‌های تفصیلی
۶۹	 فصل چهارم - عذۀ زن متوفی
۷۱	 سؤالات تحقیقی
۷۲	 پاسخ‌های کوتاه
۷۳	 پاسخ‌های تفصیلی

فصل پنجم - نماز وسطی - نماز خوف	۸۱
سؤالات تحقیقی	۸۳
پاسخ‌های کوتاه	۸۴
پاسخ‌های تفصیلی	۸۵
فصل ششم - داستان حزقیل نبی و زنده شدن مردگان - اهمیت جهاد -	
قرض الحسنه	۸۹
سؤالات تحقیقی	۹۱
پاسخ‌های کوتاه	۹۲
پاسخ‌های تفصیلی	۹۳
فصل هفتم - داستان به حکومت رسیدن طالوت علیه السلام و کشته شدن جالوت به	
دست داود علیه السلام	۹۹
سؤالات تحقیقی	۱۰۱
پاسخ‌های کوتاه	۱۰۳
پاسخ‌های تفصیلی	۱۰۵

مقدمه

قرآن کریم گنجینه‌ی سراسر نور است که بر قلب پیامبر بزرگوار اسلام جاری شد او که مکتب نرفته بود و درس نخوانده بود و به قول لسان الغیب «به غمزه مساله آموز صد مدرّس شد». پیامبر ﷺ در خلوتگاه غار حراء، آن جا که بر فراز جبل النّور واقع شده و از هیاهوی دنیا داران و غافلان بدور، مشغول راز و نیاز با معشوق بود که ناگاه صدای منادی پروردگار یعنی جبرئیل امین اینگونه به گوشش رسید: «اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ، خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ، اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ، عَلَّمَ بِالْقَلَمِ، عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ»^۱

«قرآن را به نام پروردگارت که آفریننده‌ی عالم است به خلق قرائت کن، خدایی که آدمی را از خون بسته بیافرید، بخوان قرآن را و پروردگار تو کریم‌ترین کریمان عالم است، خدایی که نوشتن با قلم آموخت، و به آدم آن چه را که نمی‌دانست تعلیم داد.»

از آن روز پیامبر اکرم ﷺ به تربیت و تعلیم امت محکم کمر همت بست و ابتدا سه سال دعوت پنهانی داشت و سپس با نزول آیه‌ی «و انذر عشیرتک الاقربین»^۲ دعوتش را با انذار و ترساندن خویشان همگانی نمود. تعداد ۱۱۴ سوره قرآن در مدت ۲۳ سال در مکه و مدینه بر پیامبر ﷺ نازل شد و معجزه‌ی جاوید پیامبر ﷺ یعنی قرآن کریم در دسترس شیفتگان وحی قرار گرفت.

قرآن از نظر فصاحت و بلاغت بی نظیر و معجزه جاوید است که اگر همه‌ی انسانها دست به دست هم دهند نه تنها نمی‌توانند مانند آن را بیاورند، که از آوردن همانند یک سوره آن نیز عاجز خواهند بود و در آن هر آنچه که مورد نیاز انسانهاست، از نظر فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و... آورده شده است و به اقیانوسی بس عمیق ماند که شناگران ماهر به میزان توانمندی و قدرت شناوری خود می‌توانند از این اقیانوس عظیم مرواریدهای گرانبها صید کنند.

گرچه قرآن کریم در مدت ۲۳ سال به تدریج بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل شد و پیامبر صلی الله علیه و آله در جهت شرح و تفسیر آیات شریفه قرآن کمال سعی و تلاش خود را انجام داد ولی چون قرآن کریم دارای آیات محکم، متشابه، ناسخ، و منسوخ و شأن نزول و... است می‌بایست پس از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله کسانی معصوم و برگزیده از جانب خدا باشند تا در جهت آشنا نمودن مردم با معارف قرآن کریم بکوشند و اگر این مهم انجام نمی‌شد اکمال دین و اتمام نعمت از سوی پروردگار صورت نمی‌گرفت.

از اینرو وقتی که پیامبر صلی الله علیه و آله پس از انجام حجه الوداع به همراه جمع کثیری از یارانش از سفر حج برمی‌گشتند در حالی که قلب‌ها در هاله‌ای از روحانیت فرو رفته بود و لذت معنوی این عبادت بزرگ هنوز در ذائقه جانها انعکاس داشت وقتی بیابانهای خشک و سوزان «غدیر خم» نمایان شد ناگهان دستور توقف از طرف پیامبر به همراهان داده شد، پس از دعوت به بازگشت آنانی که در پیشاپیش قافله در حرکت بودند و رسیدن عقب افتادگان مودن پیامبر صلی الله علیه و آله مردم را به نماز ظهر در آنروز که درست هشت روز از عید قربان می‌گذشت

دعوت کرد.

توقف در محلی که سر چند راهی بود و جز تعدادی درخت لخت و عریان و صحرایی سوزان و ریگهای داغ بیابان چیزی وجود نداشت تعجب همه را برانگیخت.

پیامبر ﷺ به آنها اطلاع داد که همه باید برای شنیدن یک پیام تازه‌ی الهی که توسط امین وحی نازل شده بود و در ضمن خطبه مفصل بیان می‌شد خود را آماده نمایند و پیام این بود:

«يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ»^۱

«ای پیامبر آنچه را از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است کاملاً (به مردم) برسان و اگر نکنی رسالت انجام نداده‌ای و خداوند تو را از (خطر احتمالی) مردم نگاه می‌دارد، و خداوند جمعیت کافران (الجوج) را هدایت نمی‌کند.»

چون چهره‌ی تابناک پیامبر ﷺ در میان جمعیت انبوه دیده نمی‌شد منبری از جهاز شتران ترتیب داده شد و پیامبر ﷺ بر فراز آن قرار گرفت، نخست حمد و سپاس ذات اقدس الهی بجای آورد و خود را به او سپرد و سپس چنین فرمود: من به همین زودی دعوت خدای خود را اجابت کرده و از میان شما می‌روم، من مسئولم و شما نیز مسئولید. شما درباره‌ی من چگونه شهادت می‌دهید؟ مردم یک صدا گفتند: «نشهد أنك قد بلغت و نصحت و جهدت فجزاك الله خيراً»^۲.

«ما گواهی می‌دهیم که تو وظیفه و رسالت را ابلاغ کردی و شرط خیرخواهی را انجام دادی و آخرین تلاش و کوشش را در هدایت ما نمودی، خداوند ترا جزای خیر دهد.»

سپس فرمود: «آیا شما گواهی به یگانگی خدا و رسالت من و حقانیت روز رستاخیز و برانگیخته شدن مردگان در آن روز نمی‌دهید؟»^۱

همه گفتند: «آری گواهی می‌دهیم» فرمود: «خداوند اگواه باش» بار دیگر فرمود: «ای مردم آیا صدای مرا می‌شنوید؟» گفتند: آری، فرمود: «اَنّی تَارِکٌ فِیْکُمُ الثَّقَلِیْنِ کِتَابُ اللّٰهِ وَ عِترَتِیْ اهل بیته فَاَنْهَمَا لَنْ یَفْتَرِقَا حَتّٰی یَرِدَا عَلٰی الْحَوْضِ».^۲

«من در میان شما دو هدیه گرانبها باقی می‌گذارم یکی کتاب خدا قرآن، و دیگری عترت و اهل بیت، پس این دو از هم جدا نمی‌شوند تا در حوض کوثر بر من وارد گردند.»

ناگهان مردم دیدند پیامبر ﷺ به اطراف خود نگاه کرد که گویا کسی را جستجو می‌کند، همین که چشمش به علی علیه السلام افتاد، خم شد دست او را گرفت و بلند کرد به گونه‌ای که سفیدی زیر بغل هر دو نمایان شد و فرمود: «الست اولى بکم من انفسکم».^۳

«آیا من نسبت به شما از خود شما سزاوارتر و صاحب اختیارتر نیستم؟» گفتند: آری.

۱- همان منبع.

۲- حدیث ثقلین، وصیت‌نامه سیاسی الهی امام خمینی علیه السلام.

۳- تفسیر نمونه، ج ۵، ص ۱۶.

سپس فرمود: «من كنت مولا فاعلى مولا»^۱

«هر که را باشد منش مولا و دوست

ابن عم من على مولای اوست»

و پس از آن دعا فرمودند:

«اللهم وال من والاه و عاد من عاداه وانصر من نصره و اخذل من

خذله»^۲

«خدایا دوست بدار کسی که علی را دوست بدارد و دشمن بدار کسی که علی را دشمن بدارد و یاری کن کسیکه علی را یاری کند و خوار و ذلیل کن کسی که علی را خوار نماید»

و سپس فرمود: «الا فليبلغ الشاهد الغائب»^۳ «آگاه باشید، همی حاضران و وظیفه دارند این خبر را به غائبان برسانند»

خطبه‌ی پیامبر ﷺ به پایان رسید در حالیکه عرق از سر و روی ایشان و علی علیه السلام و یاران می‌ریخت و هنوز صفوف به هم فشرده‌ی آنان متفرق نشده بود که امین وحی خدا نازل شد و این آیه را بر پیامبر خواند: «اليوم اكملت لكم دينكم و اتممت عليكم نعمتي...»^۴

«امروز دینم را بر شما کامل کردم و نعمتم را بر شما تمام نمودم و...»

بنابراین می‌بینیم اكمال دین و اتمام نعمت با نصب امیرالمؤمنین علیه السلام انجام شد و بدیهی است که در جهت آشنایی با معارف قرآن کریم باید از خود قرآن و عترت بهره بگیریم و در این کتاب سعی شده است با طرح ۱۱۴ معما و

۱- همان منبع، ص ۱۱. ۲- فرازی از دعای ندبه.

۳- سوره مائده، آیه ۳.

۴- تفسیر نمونه، جلد ۵ ص ۱۱.

سؤال به تعداد سوره قرآن در قالب ۵ فصل: «سوره مبارکه حمد - متقین - کفار و منافقین، عبادت اولین فرمان خدا و قرآن معجزه‌ای جاوید پیامبر ﷺ ابتدا پاسخ کوتاه و سپس پاسخ تفصیلی داده شود لازم بذکر است سؤالات و پاسخها با استفاده از قرآن کریم و بیان معصومین ﷺ از طریق مطالعه دقیق تفسیر شریف المیزان، تفسیر نمونه، تفسیر نور، ترجمه کتاب اربعین حدیث حضرت امام خمینی (ره) و... صورت گرفته است و انشاءالله در شماره‌های بعدی ادامه خواهد یافت.

پر واضح است در زمانی که رادیو و تلویزیون و برنامه‌های ماهواره‌ای دشمنان، تهاجم فرهنگی، علیه ارزش‌ها و معارف الهی دارند و فتنه‌ها همچون پاره‌های شب ظلمانی کودکان، نوجوانان، و جوانان و... ما را نشانه رفته است و تمسک به قرآن کریم و آشنایی و عمل به آن بهترین راه نجات است و انشاءالله که این اثر ناچیز بتواند گامی شود در جهت آشنایی مردم عزیز جامعه اسلامی‌مان بویژه همکاران محترم فرهنگی و دانش‌آموزان و دانشجویان عزیز که سی سال خدمت مقدس معلمی را نثار راهشان نمودم باشد، ضمناً امید است با تذکر اشکالات از باب اینکه «المومن مرات المومن»^۱، «مؤمن آئینه مؤمن است» حقیر را در انجام بهتر تحقیقات بعدی یاری فرمایند.

و من الله التوفیق و علیه التکلان

محمدحسن کلیدری